

SPECIALIZAREA NATIUNILOR

Se face conform teoriei lui Smith dupa doua criterii:

1. piata mondiala – are rolul de regulator , producatorii se orienteaza dupa piata producand ceea ce se cere.
2. avantajul absolut – pe care o natiune il are in raport cu altele
 - avantajul se refera la diferenta de productivitate in obtinerea unui bun, adica unul si acelasi bun este produs in tari diferite cu cheltuieli diferite.
 - Smith pune avantajul absolut numai pe baza productivitatii muncii – Teoria valorii munca – care nu mai este acceptata acum.

Cf. Teoriei valorii munca valoarea bunurilor si implicit pretul lor sunt date de cantitatea de munca cheltuita.

Ex.

	Tara A	Tara B
Panza de bumbac	1	1.5 h/mp
Panza de bumbac	1	2/3 mp/h

$$WA = 1.5WB$$

Rezulta – produsul in A mai ieftin de 1.5 ori decat in B

Teoria avantajului absolut – daca o tara este mai eficienta decat alta(adica dispune de un avantaj absolut) in producerea unui bun, in schimb este mai putin eficienta decat cealalta (adica are un dezavantaj absolut in producerea altui bun), atunci ambele tari pot castiga specializandu-se fiecare in producerea bunului in care detine avantaj, schimband intre ele surplusul productiei.

Smith intuieste astfel cauzele care determina schimbul intre natiuni si directiile specializarii lor, acestea se refera la costurile cu care un bun este produs intr-o tara sau alta.

Pentru a pune in evidenta principiul lui Smith:

	A	B
Panza mp/h	1	2/3

Grau kg/h	3	4
-----------	---	---

Intr-o astfel de situatie tara A se specializeaza in productia de panza (renuntand total la productia de grau) iar tara B sa produca numai grau. In felul acesta atat productia de grau cat si cea de panza vor fi mai mari si schimband intre ele surplusul productiei atat tara A cat si tara B vor putea in final sa consume mai mult.

Pana aici rationamentul lui Smith este inatacabil. In realitate exista foarte multe situatii incare fiind date doua natiuni, una dintre ele sa fie mai eficienta decat cealalta la toate capitolele, adica sa aiba un nivel de productivitate superior la toate nivelele.

Daca am admite principiul lui Smith am constata ca el nu se aplica in foarte multe situatii ceea ce inseamna ca principiul lui Smith este un caz particular. Pentru toate celelalte cazuri aplicam alt principiu cu grad mare de generalitate – principiul avantajului comparativ – David Ricardo-1817(Pincipiile economiei politice si impunerii).

Ricardo sustine ca intre doua natiuni poate exista un comert reciproc avantajos, chiar daca una dintre ele are o productivitate superioara in productia tuturor bunurilor.

Ex.

Anglia		Portugalia
Stofa si vin		stofa si vin
WA1,2	>	WP1,2

In aceasta situatie tara care are o eficienta superioara se va specializa in productia bunului la care productivitatea este cea mai mare. Cea de-a doua tara se va specializa in productia bunului la care ineficienta ei este cea mai mica.

Pe baza principiului avantajului comparativ, Ricardo a formulat “ Teoria avantajului comparativ”:

Comertul dintre doua tari poate aduce beneficii amandurora daca fiecare se specializeaza in productia bunului la care productivitatea este cea mai mare, chiar daca una dintre ele are productivitate superioara in obtinerea ambelor bunuri. Aceasta spunem ca are avantaj comparativ sau relativ in productia bunului pe care-l produce cel mai eficient. Cealalta tara spunem ca are avantaj comparativ in productia bunului in care este cel mai putin ineficienta.

De fapt, Ricardo a descoperit o lege economica obiectiva, “legea avantajului comparativ”- conform acestei legi daca natiunile se specializeaza in baza avantajului comparativ atunci productia totala mondiala creste si de asemenea natiunile realizeaza un nivel de bunastare mai inalt decat in absenta specializarii.

	A	B
Panza h/mp	1	3/2
Grau h/kg	1/8	1/4

Conform principiului lui Ricardo tara A se va specializa in grau iar B in panza iar pe celalalt il obtine din import.

Pentru tara A este mai eficient sa produca numai grau si panza sa o importe din B cu o conditie – raportul sa fie avantajos adica sa obtina pentru un kg de grau o cantitate de panza cel putin egala cu cea care o obtine pe propria piata.

Daca rata de schimb este de $1\text{mp} \rightarrow 7\text{kg}$ atunci tara A obtine $1/56$ mp de panza la fiecare kg de grau exportat, aprox. $1/8\text{h}$ de munca. Pentru B castigul din comert va fi de 1kg de grau la fiecare mp de panza exportat, aprox. $1/4\text{h}$. Comparand castigurile celor doua tari se observa ca nu castiga in mod egal. Acest lucru nu este relevant in acest moment, important este ca ambele tari castiga din schimb.